

การศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนว เพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา

The Study of the Components of Guidance Teacher Development to Promote Further Education of Learners at the Vocational Level

ศุภมิตร ศิริกันทะมากุล¹, รินรดี ปาปะไน², อัศครัตน์ พูลกระจำ³

Supamit Sirakantamakul¹, Rinradee Papanai², Akkarat Poolkrajang³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน โดยใช้เกณฑ์มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ด้านการสอนแนะแนว 10 ปีขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4 ด้าน รวม 11 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.79 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้าน Pre-Activity สำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา 2) องค์ประกอบด้าน Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา 3) องค์ประกอบด้าน Result ผลที่ได้จากการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว และ 4) องค์ประกอบด้าน Outcome ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา และองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.65, S.D.=0.72)

คำสำคัญ: การพัฒนาครูแนะแนว, การส่งเสริมการศึกษาต่อ, ระดับอาชีวศึกษา

¹ นิสิตหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² Ph.D. Student, Technical Education Program, Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

² Assist. Prof. Dr., Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Advisor

³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

³ Assoc. Prof. Dr., Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Co-Advisor

Corresponding Author E-mail : suphamit_sira@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were to examine the components of guidance teacher development to promote further education for learners in the field of vocational education. The target groups consisted of school guidance teachers affiliated with both the Office of the Basic Education Commission and the Office of the Private Education Commission in Samut Prakan Province. The research sample comprised 30 individuals who met specific criteria: possession of a master's degree and over ten years of experience in teaching guidance. The instrument used was a questionnaire on the components of guidance teacher development to promote further education of learners at the vocational level, consisting of four aspects with a total of 11 items. The reliability of the questionnaire was confirmed with a Cronbach's Alpha Coefficient of 0.79. Data were analyzed using mean (\bar{x}) and standard deviation (S.D.).

The findings revealed that the components of guidance teacher development aimed at promoting further education in vocational education consisted of four main components: 1) Pre-Activity component, surveying the need for guidance teacher development to reinforce the decision to pursue further vocational education; 2) Activities component, the development of the guidance teachers' competencies to reinforce decision-making in further vocational education; 3) Result component, the results from the development of teacher competencies to enhance decision-making in further vocational education through the guidance teacher's training processes; and 4) Outcome component, the outcomes experienced by learners after guidance teachers organized activities to reinforce the decision to pursue education at the vocational level. Overall, the components of the guidance teacher development model to promote further education of vocational learners at were appropriate at the highest level (\bar{x} = 4.65, S.D.=0.72).

Keywords: Guidance Teachers Development, Promoting Vocational Education, Vocational Education

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งเป็นแผนแม่บทระยะยาว 20 ปี ที่สถานศึกษาต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ที่ 2: การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเป้าหมาย 2.1 กำหนดไว้ว่า กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาเป้าหมาย 4.2 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 กำหนดให้มีการเพิ่มสัดส่วนการศึกษาต่ออาชีวศึกษาให้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับอัตราการศึกษาศายสามัญ โดยให้เพิ่มขึ้นตามลำดับของแต่ละช่วง 5 ปี จากปัจจุบันอยู่ที่ 40 : 60 โดยกำหนดให้เพิ่มขึ้นในทุกช่วง 5 ปีของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เป็น 45 : 55 50 : 50 60 : 40 และ 70 : 30 ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนสายอาชีพให้สอดคล้องกับการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจในทุกภูมิภาคของประเทศ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สถานศึกษาที่ผลิตกำลังแรงงานให้กับประเทศคือสถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้ละเลยความสำคัญของการอาชีวศึกษาทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ครูในสถานศึกษาต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาลดลงและโยกไปถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่มาจากความไม่สอดคล้องระหว่างอุปสงค์และอุปทานด้านทักษะและประสบการณ์ของหน่วยผลิต (แก้วขวัญ ตั้งติงศ์กุล, 2555) นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ เรื่องการพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อผลิตภาพ โดย ปกป้อง จันวิทย์ และศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์ (2564) สรุปปัญหาของระบบอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ 1) การขาดแคลนในระบบอาชีวศึกษา 2) เงินอุดหนุนรายบุคคลไม่เพียงพอ 3) การขาดแคลนครูในระบบอาชีวศึกษา ในการวิจัยของ ณัฐสิริ รักเกียรติวงศ์ (2564) เรื่องการปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย (TDRI) ได้ระบุปัญหาคุณภาพของอาชีวศึกษา (ภาคปกติ) มาจากสาเหตุใหญ่ๆ 3 ประการคือ 1) เนื้อหาไม่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นต้องใช้ประกอบอาชีพ 2) สถานศึกษาอาชีวศึกษาขาดแคลนทรัพยากร 3) มีข้อบกพร่องในระบบประกันคุณภาพวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปัจจุบันความต้องการแรงงานฝีมือของประเทศปีละ 1 - 2 แสนคน และภายใน 5 ปีข้างหน้าความต้องการที่จะเพิ่มขึ้นเท่าตัวซึ่งหากดูข้อมูลเด็กที่จบมัธยมศึกษาตอนต้น มีประมาณ 8 - 9 แสนคน แต่จากการศึกษาพบปัญหาที่สำคัญที่ยังยุทธ แฉล้มวงษ์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านการพัฒนาแรงงาน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (สรุขัย เทียนขาว, 2562) ระบุว่าภายใต้ส่งเสริมตามกรอบ EEC มีความจำเป็นต้องใช้แรงงานอาชีวศึกษาถึง 173,705 คน ซึ่งยังขาดแคลนอีก 55,462 คน หรือร้อยละ 32 ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าหากมีการพัฒนาระบบอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานได้ตามสัดส่วนที่กำหนด ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การแนะแนวการศึกษา เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเลือกและปรับตัวได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถวางแผน และแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนได้ (สุนิสา วงศ์อารีย์, 2559) นอกจากนี้ การแนะแนวการศึกษายังช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกแผนการเรียนได้ถูกต้องตรงกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของตน ซึ่งการอาชีวศึกษามีแนวคิดสำคัญ ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพที่ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ

ตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ ทั้งนี้มีงานวิจัยเกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา เช่น การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน (วรรณศา ปลอดโปรง, 2555) การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันป่าสัก จังหวัดเชียงใหม่ (เป็นไท เทวินทร์, 2557) หรือกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้กิจกรรมแนะแนว (สมคิด ก่อมณี, 2560) ซึ่งแสดงว่ากิจกรรมแนะแนวสามารถช่วยในการส่งเสริมการตัดสินใจของผู้เรียนในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาได้ โดยครูแนะแนวมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

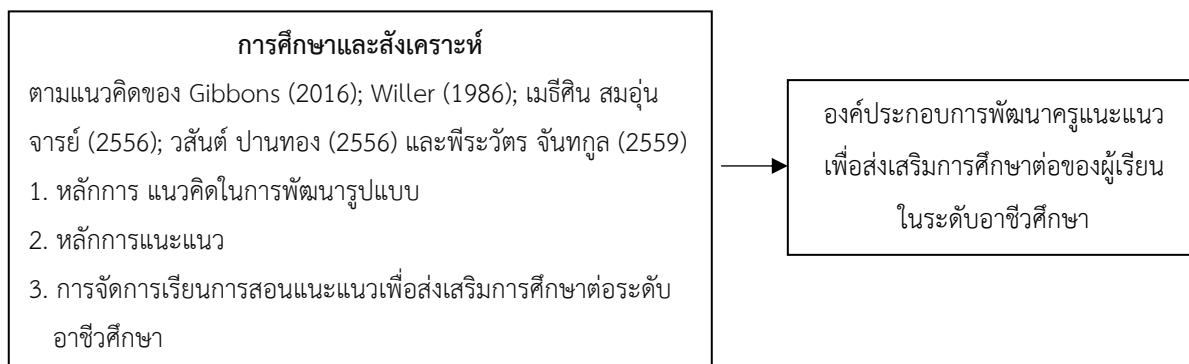
ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาให้ครูแนะแนวสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอาชีวศึกษาและสนใจที่จะศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา กลายเป็นกำลังแรงงานสำคัญของอุตสาหกรรมต่างๆ ของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์รูปแบบจากการพัฒนารูปแบบของ Gibbons (2016) เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking Process) การพัฒนารูปแบบของ Willer (1986) รูปแบบการพัฒนาครูและรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของ เมธีสิน สมอุมจารย์ (2556) วสันต์ ปานทอง (2556) และ พิระวัตร จันทกุล (2559) ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยใช้วิธีวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) สังเคราะห์และศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา ตามแนวคิดของ Gibbons (2016); Willer (1986); เมธีศิน สมอูนจารย์ (2556); วสันต์ ปานทอง (2556) และพีระวัตร จันทกุล (2559) ได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) Pre-Activities การสำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา 2) Activities การเสริมสร้างสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา 3) Result ผลที่ได้จากการเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว และ 4) Outcome ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวิธีการและกระบวนการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 4 ด้าน รวม 11 ข้อ ดังนี้

2.1 ด้านที่ 1 Pre-Activity สำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา จำนวน 5 ข้อ

2.1 ด้านที่ 2 Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 ข้อ

2.3 ด้านที่ 3 Result ผลที่ได้จากการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว จำนวน 1 ข้อ

2.4 ด้านที่ 4 Outcome ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา จำนวน 2 ข้อ

3. หากคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

(Content Validity) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาครูและการวิจัยจำนวน 5 คน ผลการดำเนินการในการหาดัชนีความ IOC (index of item objective congruence) ของข้อคำถามทั้ง 11 ข้อปรากฏว่าทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 จึงถือว่าใช้ได้ทุกข้อ

4. หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้ (Try out) กับครูแนะแนวในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.79

5. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อส่งถึงกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์โดยใช้ Google Form

6. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การศึกษาคงประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละสำหรับข้อมูลความเหมาะสมขององค์ประกอบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2557, หน้า 64)

4.51 - 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) Pre-activities การสำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา 2) Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา 3) Result ผลที่ได้จากการเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว และ 4) Outcome ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาคำประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา (n=30)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		ความหมาย
		\bar{x}	S.D.	
Pre-Activity สำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา				
1	ด้านการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจศึกษาต่อระดับ ในอาชีวศึกษา	4.83	0.84	มากที่สุด
2	ด้านการใช้เครื่องมือแนะแนวเพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง	4.75	0.78	มากที่สุด
3	ด้านการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองด้านอาชีพ	4.57	0.83	มากที่สุด
4	ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักโลกของอาชีพ	4.64	0.52	มากที่สุด
5	ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างกระบวนการตัดสินใจ	4.82	0.74	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน		4.72	0.74	มากที่สุด
Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษา				
6	ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการ ตัดสินใจศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษา	4.78	0.67	มากที่สุด
7	ขั้นตอนที่ 2 นิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการ ตัดสินใจศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษา	4.68	0.85	มากที่สุด
8	ขั้นตอนที่ 3 การสะท้อนผลการเรียนรู้ของครูแนะแนวจากการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษา	4.75	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน		4.77	0.70	มากที่สุด
Result ผลที่ได้จากการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการ ฝึกอบรมของครูแนะแนว				
9	Result ผลที่ได้จากการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจ ศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว	4.57	0.75	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน		4.57	0.75	มากที่สุด
Outcome ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับในอาชีวศึกษา				
10	ทางตรง ได้แก่ การตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาและทักษะการ ใช้สื่อ	4.74	0.69	มากที่สุด
11	ทางอ้อม ได้แก่ การค้นพบตนเอง	4.61	0.70	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน		4.68	0.70	มากที่สุด
เฉลี่ยทุกด้าน		4.65	0.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาคำประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D.=0.72)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.77$, S.D.=0.70) รองลงมาคือ Pre-Activity สำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.72$, S.D. =0.74) และด้าน Outcome ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.68$, S.D.=0.70) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) Pre-Activities การสำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2) Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 3) Result ผลที่ได้จากการเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว และ 4) Outcome ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดในการแนะแนว การจัดการเรียน การสอนแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับอาชีพในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะนำไปสู่การศึกษารายองค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนว อีกทั้งในการจัดทำแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษานั้น ได้มีการนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับองค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ข้อความในแบบสอบถามด้านการใช้ภาษา การจัดเรียงลำดับข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ และก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) ได้มีการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ทำให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระวัตร จันทกุล (2559) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครู นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ปานทอง (2556) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาคุณลักษณะและวิธีการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ในสถานศึกษา 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 3) ประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ องค์ประกอบเชิงระบบ กระบวนการพัฒนา และระดับการพัฒนา และรูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของธันว์รัชต์ สีนธนะกุล (2557) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยอาศัยแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเหมืองข้อมูลร่วมกับพหุปัญญาของนักเรียน มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยอาศัยแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเหมืองข้อมูล 2) พัฒนาระบบแนะแนวการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยอาศัยแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเหมืองข้อมูล 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูแนะแนวและนักเรียนเกี่ยวกับต้นแบบระบบแนะแนว การแนะแนว ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ การเตรียมการ การศึกษาเนื้อหา การเรียนแบบโครงการเป็นฐาน การประเมินผล สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ และคลาวด์คอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

องค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ Pre-Activities การสำรวจความต้องการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา Activities การพัฒนาสมรรถนะครูแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา Result ผลที่ได้จากการเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาผ่านกระบวนการฝึกอบรมของครูแนะแนว และ Outcome ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากครูจัดกิจกรรมเสริมสร้างการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องควรนำองค์ประกอบของการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาทั้ง 4 องค์ประกอบไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้บรรลุตามแผนการศึกษาชาติ 20 ปี

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสร้างเครือข่ายครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- แก้วขวัญ ตั้งติพงศ์กุล.(2555). วิฤทธิแรงงานไทย. *เศรษฐศาสตร์*, 4(13), 258 - 280.
- ณัฐสิริ รักเกียรติวงศ์. (2564). *การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ).
- ฉันทวีร์ สันธะกุล. (2557). *การพัฒนาระบบสนับสนุนการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยอาศัยแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเหมืองข้อมูลร่วมกับพหุปัญญาของนักเรียน* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2557). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกป้อง จันวิทย์ และศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. (2564). *ปัญหาของระบบอาชีวศึกษาไทย*. สืบค้นจาก <http://pokpong.org/writing/vocational-education/>
- เป็นไท เทวรินทร์. (2557). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสันป่าสัก จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 6(2), 272 - 283.
- พิระวัตร จันทกุล. (2559). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21* (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- เมธิศน์ สมอุมจารย์. (2556). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูช่วงอุตสาหกรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- วรรณศา พลอดโปรง. (2555). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง ในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วสันต์ ปานทอง. (2556). *รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สมคิด ก่อมนิ. (2560). *การพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้กิจกรรมแนะแนว*. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 18(2), 258 - 280.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการการศึกษา.
- สุนิสา วงศ์อารีย์. (2559). *หลักการแนะแนว*. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุรัชย์ เทียนขาว. (2562). การผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศต้อง Demand Side. สืบค้นจาก

https://www.matichon.co.th/article/news_1585348

Gibbons, S. (2016). *Design Thinking 101*. Retrieved from <https://www.nngroup.com/articles/design-thinking>

Willer, D. (1986). *Scientific Sociology Theory and Method*. New Jersey: Prentice-Hill.

การอ้างอิงบทความ

ศุภมิตร ศิริกัณฐะมากุล, รินรดี ปาปะโน, และ อัศครัตน์ พูลกระจำง. (2566). การศึกษางานประกอบการพัฒนา

พัฒนาครูแนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 5(3), 58-68. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/268621>